

“La novel·la negra és ara literatura de denúncia, el gènere s’ha ampliat molt”

Asa Larsson (Kiruna, Suècia, 1966) va debutar com a autora de sèrie negra amb *Aurora boreal* (Columna, 2009) i la segona novel·la de la sèrie protagonitzada per Rebecka Martinsson, *Sang vessada*, també ha estat traduïda per Columna. Va estudiar dret i va exercir d’advocada, com la protagonista de la sèrie. Ha estat traduïda a tot el món i al seu país ha venut més d’un milió de llibres.

—Ja havíeu pensat ser escriptora abans de fer dret i de treballar com a advocada?

—Sí. El meu pare és bibliotecari i d’esquerres i sempre va estar interessat en la meua vocació d’escriptora. Era un home molt distant i la manera que vaig tenir de cridar la seva atenció era escriure. Per això ja escrivia molt de petita i de jove. I vaig triar la novel·la negra perquè el meu pare la menyspreava, pensava que no era literatura de debò.

—Per tant, hi ha, com passa en la relació dels pares amb els fills, una part d’admiració i de mimetisme i una altra part de refús, la que us va fer actuar en contra, no?

—Justa! Ara ell en fa broma, d’això.

—Però continua menyspreant la novel·la negra?

—No, ara ja en llegeix. Cal dir que ara la novel·la negra té molt de prestigi, a Suècia. Sobretot d’ençà que Kerstin Eckman, que abans de fer novel·la social s’havia estrenat com a novel·lista de sèrie negra, hi ha tornat.

—És dona la víctima, dona l’advocada criminalista i dona la inspectora de policia. Ho feu per voluntat feminista?

—No. Trío el que em sembla millor, després de reflexionar-hi. A la novel·la negra les víctimes solen ser dones i els investigadors, homes. Ja és bo que els investigadors puguin ser dones. Stieg Larsson també ha creat dones fortes.

—Stieg Larsson ha trencat barreres?

—Sí, ha obert moltes portes, com la de parlar de les dones de forma respectuosa, però és tota la novel·la negra nòrdica que ha anat creixent a poc a poc, amb els anys, tot i que ell l’ha portada a dalt de tot. L’heroi creat per Stieg Larsson té diverses amants, però no és un faldiller, un seductor, és sensible i tracta amb respecte les seves amants. És amic d’elles, i això ho aplaudeixo.

JORDI PLAY

Åsa Larsson, autora sueca de novel·la negra. Columna li ha publicat els llibres *Aurora boreal* i *Sang vessada*.

—Li reconeixeu cap mestratge, a Stieg Larsson?

—Els meus llibres són anteriors als seus. Tinc uns altres escriptors que m’han influït.

—Sorprèn que la inspectora i l’advocada actuïn de manera separada, que no aprofiteu l’ocasió de confrontar-les.

—Ho he fet en algunes altres novel·les, on l’advocada fa de fiscal i es relaciona amb la inspectora, professionalment i personalment. És l’avantatge d’escriure una sèrie, pots variar de novel·la a novel·la.

—Els vostres llibres no són només el relat d’una investigació policíaca, sinó el retrat de la vida d’una petita comunitat, i a *Sang vessada* sorprèn el pes que pot tenir una rectora, la vida parroquial, en la vida quotidiana d’un poble, a la liberal Suècia. És tal com ho dibuixeu?

—Del tot. Sobretot, als petits pobles. En una ciutat, no, perquè la gent es divideix en grups, per

afinitats, socials, econòmiques o culturals. Però en un poble petit tothom es coneix i qualsevol petita qüestió, si és polèmica, o el més petit incident, pot dividir la població. Per exemple, la protecció dels llops. Ara els més agressius són els protectors dels llops, no els caçadors. Rebentem les rodes dels cotxes dels caçadors i si un diari defensa la quota de caça en comptes de fer costat als qui no volen que se’n mati cap, pot ser objecte d’un boicot.

—I en l’aspecte espiritual, el pastor hi té gaire pes?

—No. La societat sueca és molt laica i els aspectes religiosos hi tenen poc pes. A la meua família, però, sí que n’hi tenien. Avis paternals i maternals eren molt religiosos. Pertanyien a una església luterana molt estricta, la laestèdiana, i la novel·la ho reflecteix perquè es basa en la meua experiència.

—Penso que esteu més interessat a descriure la societat sueca que no a construir una trama misteriosa complexa.

—Gràcies. Però jo penso que escric novel·la negra; passa que el gènere cada vegada és més ampli. Si *Crim i càstig* s’escrivís avui seria catalogada de novel·la negra. La novel·la negra serveix ara per a denunciar la violència de gènere o, com ha fet John Le Carré, els tripijocs de la indústria farmacèutica a Àfrica.

Lluís Bonada